

СТОЛИЧНА ОБЩИНА
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ДО
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ
ЧРЕЗ
Г-Н ГЕОРГИ ГЕОРГИЕВ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА СОС

ДОКЛАД

ОТ

Карлос Контрера и Михаил Петров – общински съветници от ВМРО в Столичен общински съвет

Относно: Възстановяването на Мемориала на загиналите войници от Първи пехотен софийски полк и Шести пехотен търновски полк при Първа Софийска пехотна дивизия в Балканската война 1912-1913 г., Междусъюзническата война 1913 г. и Първата световна война 1914-1918 г.

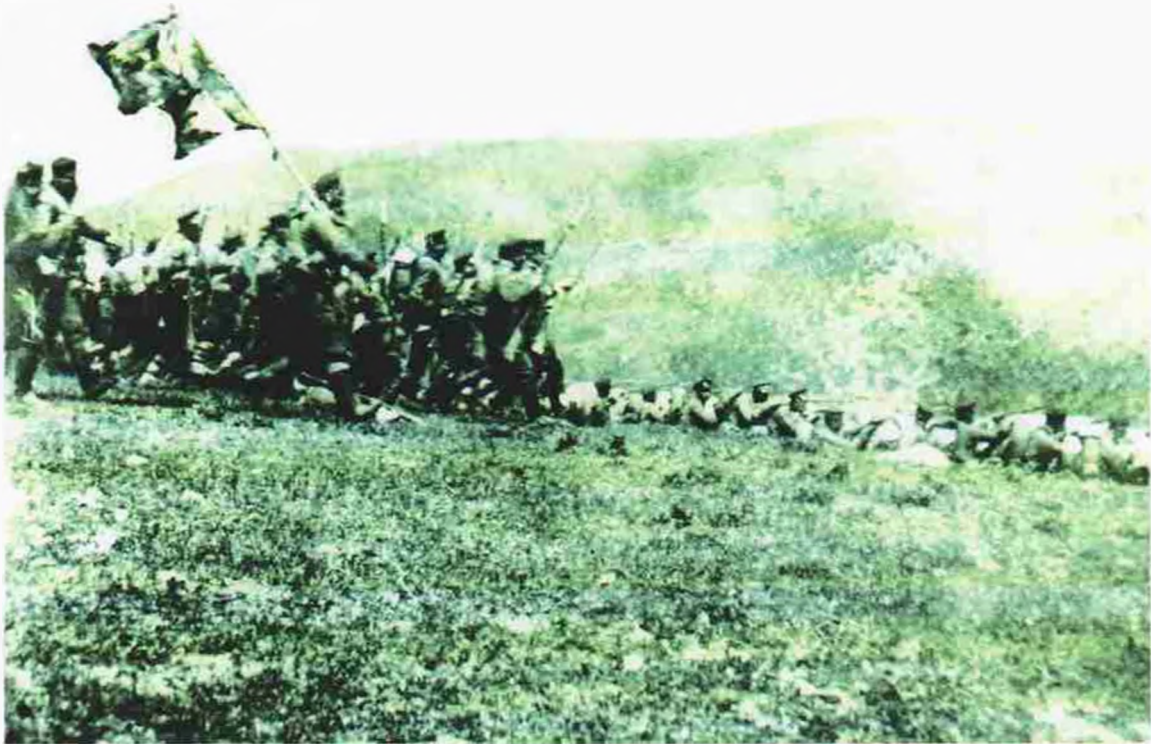
Уважаеми госпожи и господа общински съветници,

На основание чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 24 и чл. 33, ал. 1, т. 2 от ЗМСМА представям доклад за приемане Решение за Възстановяване на Мемориала на загиналите войници от Първи и Шести софийски пехотен полк в парка на НДК.

Мемориалът е открит на 29. X. 1934 г. от Цар Борис III и осветен от председателя на православната ни църква Стефан I Български. Негов автор е арх. Александър Обретенов, а 650-килограмовата бронзова статуя на лъва е дело на скулптора проф. Михаил Михайлов. Създад в тези години и гранитния лъв пред сградата на МВР. Фасадите на разположените във формата на буквата „П“ полкови казарми и шаб на дивизията към церемониалния плац между тях с размери 19.13 x 44.71 м са оформени като колони на висок 1 м гранитно сив мозаечен цокъл-стилобат. в краищата – с измазани тристенни бяло-сиви пиластри турети. между тях – тежък корниз и атика с тъмно бронзирана фиала-жертвеник над внушителни колони в цвят светлочервена охра, дебели при базите 55 см и високи 7 метра. между които са паната от тъмнозелени емайлирани ламаринени плочи с написани в бяло имената на загиналите. На архитрава на централната е стоял надписът "Благословени бъдете отъ майката родина – вѣчна ви памегъ". на западната - "Загинали геройски за свободата и обединението на българския народъ" и "Самопожертвували се храбро въ предана служба на царя и отечеството" на източната. под тях надписите "Македония", „Тракия“, „Добруджа" и плочите с имената и чиновете на падналите. а помежду тези пана в 2 виненочервени полета с прозорци (фасадата на шаба няма прозорци. а полетата са странично) са били изписани най-важните сражения с участието на съответния полк. Трите фасади в цветовете си са инвенция на националното ни знаме и са били високи по 11 м (с туретите. но без фиалите-жертвеници). всяка от страничните е с 21.36 м дължина. а централната – 10.41 м. Центърът на композицията е стоящият. както и днес. на ниска кръгла могила-градина лъв. държащ картата на българското землище с имената на български градове. сред които София. Велико Търново. Пловдив. Скопие. Битоля. Ниш. Охрид и Тулча. по-късно на пръстта отпред е сложен изправен. без да е закрепен за лъва и картата. масивен венец от дъбови и лаврови листа. излят от бронз. който днес не е запазен.

Мемориалът действа като национален държавен и народен Пантеон на падналите за Отечеството. където по протокол поднасят венци чуждите делегации и им се отдават военни почести. тук стават и войнишките клетви. Това е централното място на България за военни и граждански паметни церемонии. народни поклонения на българските държавни и обществени. професионални. спортни. земеделски. благотворителни. младежки. студентски. женски. ученически. опълченски. на ветерани. на учители. селски производители. кооперативни дейци. банкови служители. медици и пр. организации. структури. институции и служби. на гостите им от странство и на гражданите със семейства им.

На 10 януари 1944 от американска бомбардировка са разрушени лявата сграда. казарма на 1-ви полк (страничния източен обем към бул. „Фр. Нансен“), а силно пострадалата ѝ дълга колонна фасада е заличена след 9 IX 1944 г. Оцеляват. впоследствие също премахнати. останки от сградите на засегнатата дясна сграда – казарма на 6-ти полк (към бул. „Витоша“). оставена е да стои като стена само нейната дълга колонна фасада, както и шабът (южния обем в центъра) с най-малко пострадалата къса централна колонна фасада. също оставена да стои само като стена. с увенчаващите ги жертвеници и венци на цоклите, но без белокаменните им ордени „За храбростъ“. Лъвът също е махнат и сложен при навесите на служебната сграда на НВИМ. разположен тогава в „Инвалидния дом“ на бул. Скобелев № 23.

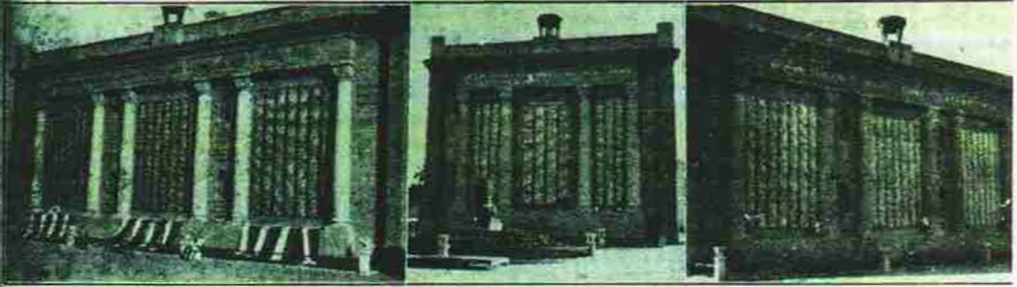

АТАКАТА НА I ВИ ПЕХОТЕН СОФИЙСКИ НА Н. В. КНЯЗ АЛЕКСАНДЪР I ПОЛК НА ЧЕРНАТА МОГИЛА КРАЙ ЧАТААДЖА НА 12 МАРТ 1913 Г.

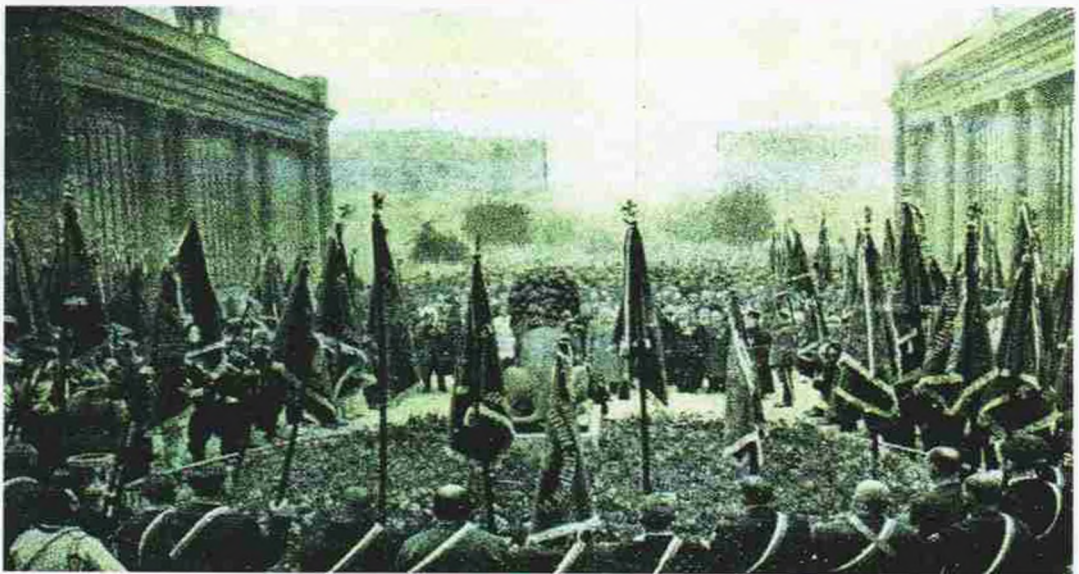

НАСТЪПЛЕНИЕТО НА 6-ТИ ПЕХОТЕН ТЪРНОВСКИ НА Н. В. ЦАР ФЕРДИНАНД I ПОЛК МЕЖДУ ОДРИН И ЛОЗЕНГРАД ПРИ СЕЛИОЛУ - ГЕЧКЕНЛИ В ОКТОМВРИ 1912 Г.

Паметните плочи за чиноветъ отъ Желъзната дивизия загинали презъ войни

Паметните плочи за загиналите презъ войните чиноветъ отъ бившата I софийска желъзна дивизия, издигнати въ двора на I и 6 пех. дружини, чието осветяване ще стане утре. На паметната плоча въ лъво има надпис: „Съпожертвовали се храбро въ преданна служба на Царя и Отечеството“; на сръдната — „Благословения отъ майката родина — вѣчна ви паметъ“; на дъсната — „Загинали героически за свободата и обединението на българския народъ“.

След решение на Столичния общински съвет № 842 от 18.12.2014 г. за възстановяване на паметника, единственото, което се реализира до днес е, че на 2 ноември 2017 г. бронзовият лъв, стоящ пред НВИМ, след продължително почистване и консервационно третиране на патината му, бе върнат на автентичното си място на отново оформения хълм-градина с 400 червени рози от сорта „Лили Марлен“. На Архангелова задушница, 4 ноември 2017 г., той бе осветен и открит с тържествена военна, църковна и градска церемония. В основата му се постави гилза с пръст от мемориала „Военна гробница – 1916“ в Тутракан. При овладяването на „непревземаемата“ крепост, при която в жесток бой с румънските, сръбските и руските войски, помагачи на окупатора, там се самопожертват много войни от Желязната софийска дивизия.

СТОЛИЧНА ОБЩИНА

СТОЛИЧЕН ОБЩНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

РЕШЕНИЕ № 842

на Столичния общински съвет
от 18.12.2014 година

За възстановяване на Мемориала на загиналите войници от Първи и Шести софийски пехотен полк и демонтиране и преместване на художествените скулптурни елементи от архитектурно - художествения синтез „1300-та години България“ и тяхното реаранжиране.

На основание чл.21, ал.1, т.8 от Закона за местно самоуправление и местната администрация

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩНСКИ СЪВЕТ РЕШИ:

1. Отменя Решение № 323 по Протокол № 47 от 12.05.2005 година на Столичния общински съвет.

2. Да се възстанови на историческото му място в парка на НДК Мемориала на загиналите войници от Първи и Шести софийски пехотни полкове, съгласно идейния проект, предложен от военно-патриотичните организации, постъпил в Столична община. Инициаторите да предприемат действия за набирането на необходимите за това средства.

3. Да се извърши монтаж и преместване на художествените скулптурни елементи от архитектурно - художествения синтез „1300-та години България“ и тяхното реаранжиране.

3.1. Скулптурните пластики от архитектурно - художествения синтез да бъдат предадени за временно съхранение в Общински културен институт Музей за история на София.

3.2. Да бъдат предприети необходимите действия за избор на подходящо място за постоянно експониране на скулптурните пластики.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на 18.12.2014 г., Протокол № 73, точка 42 от дневния ред, по доклад № СО-9300-413/10.12.2014 г. и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

Председател на Столичния общински съвет:

(п)

Елен Герджиков

След поставянето на бронзовия лъв на Архангелова задушница. 04.11.2017 г., процедурата по пълното изпълнение на Решение № 842 от 18.12.2014 г. за възстановяване на паметника практически замира.

През 2018 г. обявеният Конкурс за проект за изграждане на Мемориала е прекратен от възложителя със страни обяснения.

Нов такъв е обявен с Решение № САГ-17-ДР00-1063 от 15.05.2019 г. на гл. арх. Здравко Здравков. Изготвени са Обявление за конкурс за проект от 15.05.2019 г., ведно с утвърдена документация за участие в конкурса. Техническо задание за изработване на инвестиционен проект. Методика за оценка на конкурсните проекти и т.н. Срокът за участие е 18.09.2019 г. Проектите на участниците в процедурата не са представени пред обществеността, журирането не е в нормално едновременно запознаване на членовете с проектите и заседание на състава, не е публично, което се прави дори при процедура с тайно гласуване, каквото не е съвсем ясно как и дали се състояло. В журито изобилно са назначени шатни общински служители. Не е спазен Законът за военните паметници, като не е включен задължителния според разпоредбите му водещ компетентен орган от военното министерство и е допуснат да участва само 1 член от всичките 14 неправителствени граждански организации. В крайна сметка, без да се избере спечелил проект, гл. архитект с Решение № РД-09-09-24/25.02.2021 г., прекратява процедурата по провеждане на открит конкурс за проект за Изработване на проект за изграждане на Мемориал на загиналите войници от Първи пехотен софийски полк и Шести пехотен търновски полк при Първа Софийска пехотна дивизия в Балканската война 1912-1913 г., Междусъюзническата война 1913 г. и Първата световна война 1914-1918 г. Причината е, че „изготвеното задание дава обща информация и насоки относно устройството и местоположението на територията“, както и че “заданието позволява творческо интерпретиране на архитектурното пространство около Националния дворец на културата, което предполага постигане на една съвършено нова съвременна визия“. Това „налага да бъдат прецизирани условията на обществената поръчка, с цел постигане на подходящо архитектурно и стилистично решение чрез експониране на историческата ценност в съвременната градска среда, като част от цялостната концепция на площада на НДК“. Основанието е чл. 110, ал. 1, т. 9 от ЗОП – (1) Възложителят прекратява процедурата с мотивирано решение, когато... т. 9: са необходими съществени промени в условията на обявената поръчка, които биха променили кръга на заинтересованите лица.

От 25.02.2021 г. до внасянето на настоящия доклад на 28.11.2022 г., не е изготвено ново техническо задание и не е обявен нов конкурс. Т.е. 8 г. от приемането на Решение № 842/18.12.2014 г. за възстановяването на Мемориала и 4 г. от стартиране на процедурите за изготвяне на проект за възстановяването, то все още не се е състояло. Няма и насрочени процедури или конкретни срокове, в които това да се случи. Това налага приемането на доклад, с който тези размити граници да бъдат конкретизирани.

Цели, които се поставят:

Настоящият доклад има за цел да постави процедурата по възстановяване на Мемориала във времеви рамки и да се избегне забавянето на осъществяването му.

МОТИВИ

По чл.28, ал. 2 от Закона за нормативните актове

1. Причини, които налагат приемането:

От 25.02.2021 г. до внасянето на настоящия доклад на 28.11.2022 г., не е изготвено ново техническо задание и не е обявен нов конкурс. Т.е. 8 г. от приемането на Решение № 842/18.12.2014 г. за възстановяването на Мемориала и 4 г. от стартиране на процедурите за изготвяне на проект за възстановяването, то все още не се е състояло. Няма и насрочени процедури или конкретни срокове, в които това да се случи. Това налага приемането на доклад, с който тези размити граници да бъдат конкретизирани. В противен случай изглежда, че законосъобразно взетото от СОС Решение от 2014 г. е бламирано и не се изпълнява без причина. Всичко това руши доверието в институциите и по-специално в Столичния общински съвет.

2. Цели, които се поставят:

Настоящият доклад има за цел да постави процедурата по възстановяване на Мемориала във времеви рамки и да се избегне забавянето на осъществяването му.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането:

Средствата ще се осигурят от бюджета на Столична община за 2023 г.

4. Очаквани резултати от прилагането:

Очаква се поставянето на конкретни срокове да дисциплинира администрацията и да доведе дългогодишната процедура до успешен край.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложението е направено в пълно съответствие със законодателната рамка на Република България, поради което е предопределено нейното съответствие и с правото на Европейския съюз, тъй като българските нормативни актове не противоречат на разпоредбите на ЕС.

Приложения:

1. Проект за решение;
2. Решение № РД-09-09-24/25.02.2021 г. на гл. архитект.

28.11.2022 г.

гр. София

ВНОСИТЕЛИ:

Ворлис Калугери :

Михаил Петров :

СТОЛИЧНА ОБЩИНА
СТОЛИЧЕН ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

1000 София, ул. Московска № 33, Тел. 93 77 591, Факс 98 70 855, e-mail: info@sofiacouncil.bg, http://www.sofiacouncil.bg

ПРОЕКТ!

РЕШЕНИЕ № .....

на Столичен общински съвет

от ..... 2022 г.

За приемане на Решение за възлагане на кмета на Столична община да осъществи контрол по изпълнението на Решение № 842/18.12.2014 г. за възстановяването на Мемориала на загиналите войници от Първи пехотен софийски полк и Шести пехотен търновски полк при Първа Софийска пехотна дивизия в Балканската война 1912-1913 г., Междусъюзническата война 1913 г. и Първата световна война 1914-1918 г.

На основание чл. чл. 21, ал. 1, т. 8 и т. 24 и чл. 33, ал. 1, т. 2 от ЗМСМА

СТОЛИЧНИЯТ ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

РЕШИ:

1. Възлага на кмета на Столична община да осъществи контрол по изпълнението на Решение № 842/18.12.2014 г. за възстановяването на Мемориала на загиналите войници от Първи пехотен софийски полк и Шести пехотен търновски полк при Първа Софийска пехотна дивизия в Балканската война 1912-1913 г., Междусъюзническата война 1913 г. и Първата световна война 1914-1918 г.;
2. Да изготви и представи ново Техническо задание за изработване на инвестиционен проект в идейна фаза с предмет възстановяването на Мемориала на загиналите войници от Първи пехотен софийски полк и Шести пехотен търновски полк при Първа Софийска пехотна дивизия в Балканската война 1912-1913 г., Междусъюзническата война 1913 г. и Първата световна война 1914-1918 г. не по-късно от 1 месец след влизане в сила на настоящото Решение;
3. Главният архитект на Столична община да вземе Решение за откриване на процедура и изготви Обявление за конкурс за проект със срок за подаване на идейни проекти не по-дълъг от 3 месеца, ведно с утвърдена документация за участие в конкурса, Техническо задание за изработване на инвестиционен проект, Методика за оценка на конкурсните проекти, както и всички други дължими от него действия за избиране на проект (без да

се излиза от рамката на възстановяването в автентичен вид залегнало в Решение № 842/18.12.2014 г.), не по-късно от 3 месеца след влизане в сила на настоящото Решение;

4. В рамките на 1 месец от изтичането на срока за подаване на идейни проекти, да се избере спечелилият идеен проект за възстановяване на Мемориала;
5. В рамките на 1 месец от избора на идеен проект за възстановяване на Мемориала, да бъде сключен Договор с изпълнителя за придобиване от възложителя на идейния проект;
6. За класираните на първите три места идейни проекти, определя награда в размер 30 000 лева за първо място, 10 000 лева за второ място и 5 000 лева за трето място. Средствата ще се осигурят от общинския бюджет;
7. В рамките на 1 месец от придобиването от Възложителя на идейния проект авторът, чийто проект е класиран на първо място да бъде поканен за участие в процедура по договаряне за изготвяне на Работен инвестиционен проект;
8. Работният инвестиционен проект да бъде изготвен в рамките на 3 месеца след сключването на договор;
9. В срок не по-късно от 3 месеца след одобряването на Работния инвестиционен проект, да започнат строително-монтажните работи по възстановяване на Мемориала;
10. Кметът на общината открива дарителска сметка за набиране на средства за строителните дейности по възстановяването на Мемориала. Разликата между събраните и нужните средства по количествено-стойностната сметка по възстановяването на Мемориала, ще са за сметка на общинския бюджет;
11. За изпълнение на настоящото решение, Кметът на общината ежесечно внася отчет до ПК по образование, култура, наука и културно многообразие.

Настоящото решение е прието на заседание на Столичния общински съвет, проведено на .....2022 г., Протокол № ..... точка ..... от дневния ред, по доклад № ..... и е подпечатано с официалния печат на Столичния общински съвет.

Председател на Столичния общински съвет:

(п) Георги Георгиев